

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/79
KARAR NO : 1784/269

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüseyin Kurtaran, Hüseyin Kahraman

O L A Y : 4-8-1978 günü sanıkların; muhtevası itibariyle komünizmi övücü, sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerinde tahakkümünü tesis etmek, memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizanları devirmek, ırk mülahazası ile milli duyguları yok etmek niteliğinde vazıları içeren 195 adet " Sömürgecilik ve milli mesele" adlı kitap ile 3 adet " Rızgarı nereye gidiyor" ve " siyasetlerimizi kavrayalım, derinleştirelim" başlıklı broşürleri, propoganda yapmak gayesi ile naklettikleri ve yapılan aramada yayınların 64 AL 756 plâkalı otobüsün bagajında elde edildiği, böylece sanıkların komünizm propogandası ve kırtçılık yapmak suretiyle bölücülük yapmak suçlarına işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 142/1-6., 173/son., 142/3-6. maddelerine göre cezalandırılmaları isteniyse Gaziantep C. Savcılığı'na haklarında kamu davası açılmıştır.

Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi: 27-6-1979 gününde, 1979/23-133 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden olup, 1402 sayılı yasa'nın 15/a. maddesi kapsamına girdiği ve davada mahkemelerinin görevsiz olduğu,

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 5-11-1980 gününde, 1980/471-796 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının gerçekleşmediği, davada adli yargı yerinin görevli bulunduğu,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya buna rağmen Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiş, bu mahkemece esasa kaydedilmiş, görev uyuşmazlığının oluştuğunun farkedilmesi üzerine dosya Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 28-3-1984 günlü, 1981/46, 1984/43 sayılı kararı uyarınca C. Başsavcılığı kanalı ile 10-4-1984 günlü yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Yılmaz Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakaş, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 7-5-1984 günlü toplantıda, geçici raporör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 26-12-1978 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Gaziantep ilinde 4-8-1978 günü işlenmiştir.

Atılı suçun niteliğine, işleniş biçimine, devletin varlığına yönelik bulunmasına göre, MGK'nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde ve 4-5-1981 günlü, 1/1 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olduğu yolunda dosyada somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle, Gaziantep 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27-6-1979 günlü, 1979/23-136 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7-5-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Uye
Yüsmet Ayer

Yüsmet Ayer

Uye
Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Uye
Mustafa Aksoy

Mustafa Aksoy

Uye
Necati Karakiş

Necati Karakiş

Uye
Osman Kayacan

Osman Kayacan

Uye
Ergun Arçen

Ergun Arçen

11/5
S.Y.

Servet Tüzün
Başkan
11/5
S.Y.